

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Lingva Avrea Christianorvm

Ruben, Leonhard

Padibornae, 1606

Qvinqvaginta Dvo Commoda Et Frvctvs taciturnitatis & custodiæ linguæ.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56433)

*Multi-
loquiū
quid.*

ſipientiæ argumentum, detractio-
nis porta, manu ductor ſcurrilita-
tis, mendacij miniſter, compun-
ctiōnis reſolutio, acuitatis intel-
ligentiæ diſperſio, acediaꝑ; condi-
tor, diſſipatio mœroris, caloris &
feruoris frigefactio, orationis ob-
ſcuratio. Hæc ille. Hi ſunt loqua-
citiſſimi fructus, & loqua-
citiſſimi effectus, quibus multa alia
adijci poterunt, quæ ex ſequenti-
bus capitibus haberi poſſunt, maxi-
mè ex 59. Nunc ad commoda &
fructus taciturnitatis ſilentij & cu-
ſtodix linguæ progrediamur.

QVINQVAGINTA DVO
COMMODA ET FRUCTVS
taciturnitatis & cuſtodix
linguæ.

CAPVT XX.

*Silentium edificat, homines angelis ſimiles
reddit, & animam ſolicite
cuſtodit.*

In his commodis recensendis

erimus

erimus breuiores, eò quòd contrariorum contrariæ sint rationes; ita vt qui rectè ex septendecim capitibus præcedentibus cognouerit incommoda loquacitatis, & lingue effrenis, faciliùs incognitionē veniat taciturnitatis & silentij.

Primùm ergo in hoc capite sit, quòd valdè ædificat. In hoc enim sollicitus est D. Paulus 1. Cor. 14. 26. vt omnia ad ædificationem fiant. & 1. Thes. 5. 11. *Ædificate alterutrū sicut & facitis.* quòd & per silentiū fieri consuevit. Legimus siquidem in Vitis patrum, cum Theophylus Alexandrinus in Schitim venisset, fratres rogasse Abbatem Pambonem, vt quicquam proferret in ædificationem pontificis Theophyli. Qui respondit, si in taciturnitate mea non ædificatur; neq; in sermone meo ædificabitur. Quin & alius quidam senex dixit, vt idē auctor meminit, si voluerimus ta-

*Ædificat:
silentium*

cere

cere, exēplum solum sufficit proximo.

*Red-
dit an-
gelis
simi-
les.*

Secundū est, quod reddimur angelis in cœlo similes: vbi Apoc. 8. 1. factum silentium. Quod si seruasset Lucifer, vtiq; non cecidisset, vt docuimus capite quinto. Angeli verò si in cœlo loquuntur, ora in laudes Dei soluunt. Vide plura capit. 2. numer. 1.

*Ani-
mam
custo-
dit.*

Tertiū est, quod animam custodit, & quidem ab angustijs, Proverb. 13. 3. *Qui custodit os suum, custodit animam suam.* Quam sollicitè verò animam custodire debeamus, diximus superiori capite 3. numer. 1. Hinc S. Arsenius præceptor duorum Imperatorum Honorij & Arcadij, in palatio constitutus, audiuit vocem cœlitus sibi dicentem. Arseni, fuge, tace, quiesce. Diuus quoq; Macharius, vt est in Vitis Patrum, sicut & præcedens exemplum, interrogatus à

quod m

quodam sene; qua ratione posset saluari. Respondit: oportet fugere homines, & sedere in cella, & pro peccatis iugiter lamentari, & quòd super omnes virtutes est, tam linguam cōtinere quàm ventrem. Unde benè dixit Michæas cap. 7. 5. *Nolite credere amico; & nolite confidere in duce. Ab ea qua dormit in sinu tuo, custodi claustra oris tui.* Et certè si propter amicum & ducem etiam claustra oris conseruanda sunt, multò magis propter alios malos. Quales paulò ante ibidem idem Propheta depinxit vers. 4. *Qui optimus est in eis quasi palurus, & qui rectus quasi spina de sepe.*

CAPVT XXI.

Per silentium & taciturnitatem homo ascendit super se, Beatitudinis fit particeps, & vero bono fruitur.

PRimò homo supra se ascendit, Homo quòd docet Ieremias in Thre. ^{super} *Sedebit solus* ^{se ele-} *uatur* ^{silētio.}

tarius, & tacebit, & leuauit se supra
 se. Vnicuiq; enim sufficit dicere cū
 Dauide Psalm. 54. 8. *Ecce elongauit
 fugiens, & mansi in solitudine. Expe-
 ctabam eum qui saluum me fecit a
 pusillanimitate spiritus & tempestate.*
 Verū si in secreto & recessu soli-
 tudinis vti solitarius sedebit, quōd
 quietis est; & tacebit, quōd cum
 prudentia & intellectu meditantis
 est; ea meditatione leuabit se super
 se, ad angelorum scilicet confor-
 tium, vt non tam homo, quā an-
 gelus cum Deo agere videatur.
 Hinc D. Augustinus, lib. 7. confes-
 sionum capit. 10. Intraui in intima
 mea duce te, & potui, quoniam fa-
 ctus est adiutor meus, (ad Psalm.
 29. alludit) Intraui, & vidi quali-
 cunq; oculo animæ meæ, super
 eundem oculum animæ meæ, su-
 præ mentem meam. Lumen Do-
 mini incommutabile, quōd tu es,
 De qua re plura, infrà cap. 22. n. 2.

Homo
 benè
 recolle-
 ctus
 qualis.

Secundùm est, quòd illi beati-
tudo tribuitur. Hinc Eccles. 14. 1.

*Beatus vir qui non est lapsus verbo ex
ore suo.* Et iterum † 25. 11. *Beatus qui*

*habitat cum muliere sensata, & qui
in lingua sua non est lapsus; & qui
non seruit indignis se.* In quorum

numerum potest referri D. Iob,
de quo in summis angustijs & dire-
ptione omnium penè bonorum &
filiorum misero interitu constitu-
to, inquit scriptura sacra, Iob 1. 22.

*In omnibus his non peccauit Iob labijs
suis, neq; stultum quid contra Deum
locutus est.* Secus verò garrulam ip-
sius vxorem, in hæc verba cap. 2.
9. prorupisse, idem liber testatur.

*Adhuc tu permanes in simplicitate
tua? Benedic Deo & morere.* Vxo-
rem quoq; Tobix eidem patienter
cæcitatem sibi obuientem, to-
lerantem, in hæc verba insultas-
se legitur, Tob. cap. 2. 22. *Ma-
nifeste vana facta est spes tua, & e-*

Beatis-
tudo
silètio
tribu-
ta.

leemosyne tue modo apparuerunt.

Deo
frui
tur tac
ens.

Tertiò, silentij zelator vero bono quod in Deo est, fruitur. Vnde Thren. 3. 26. *Bonum est cum silentio prestolari salutare Dei.* Christum scilicet Dominum, de quo Luc. 3. 6, *Videbit omnis caro salutare Dei.* Ut de eo ante tot tempora Iacob Patriarcha. Gen. 49. 18, dixit. *Salutare tuum expectabo Domine.* Ut & Dauidem in solitudine fecisse, suprà num. 1. diximus. Atq; hac ratione Prou. 13. 2. *De fructu oris sui homo satiabatur bonis.* Fructus enim maximus oris est & silentij, videre Deum, de quo Exod. 33. 19. ipse Dominus inquit ad Moysen. *Ego ostendam omne bonum tibi.* Quod videre cupiens Dauid, inquit, Psal. 16. 15. *Satiabor cum apparuerit gloria tua.* Atq; illa visione beatifica, zelatores silentij fruuntur & satiabuntur. Quàm malè ergo faciunt quidam religiosi, qui potius satiantur

cibo

cibò & potu deliderant, & licentiùs gulæ desiderijs student, quàm silentij: Cùm ibi 1. Cor. 6. 13. *Esca ventri & venter escis, Deus autem hunc & has destruet.* In silentio verò, esca spiritualis menti, & mens escæ spirituali. Deus autem & hunc & illas perficiet, æterna fœlicitate.

CAPVT XXII.

Silentio deditus, est vt candela ardens in lucerna, & ad contemplationem & colloquium cum Deo optimè dispositus.

PRimò, homo pius, aut religiosus silentio deditus, est candela ardens in lucerna, quàm securissimè. Vt enim candela lucerna tegitur contra omnem vim venti, & tempestatis exurgentis, quibus impetita non extinguitur; ità qui cum B. virgine verba Dei abscondit in corde suo. & ea tegit silentio, licet & gladius doloris cor eius petat. Vti de facie tristi, Prouer. 25. 23. dicitur. *Ventus aquilo dissipat pluv.*

Tacēs vt candela in lucerna ardens.

uias, & facies tristis linguam detrahentem. Est tamen velut domus supra firmissimam petram ædificata, Matth. 7. 25. in quam: si exurgant venti, & venerint flumina, ipsa immota persistit & illisos fluctus retrorsum in mare retorquet.

Dispo-
nit ho-
minē
ad col-
loquiū
cum
Deo.

Secundò, mirificè hominem ad contemplationem & colloquiū cum Deo disponit; cū enim magnus quidam dominus cum aliquo loqui contēdit, nihil æque desiderat, quàm vt cum silentio audiatur. Hinc Psalm. 49. 7. *Audi populus meus & loquar Israēl, & testificabor tibi, Deus Deus tuus ego sum.* Vnde Climachus libro de schala spirituum li. capitulo de loquacitate, ait: Studiosus silentij appropriat Deo ipsi que iungitur, in abscondito cordis ad assistens illustratur ab eo. Hinc Ose. 2. 14. Deus loquens de anima quæ à Deo fornicata & ad ipsum cum pœnitentia redijt, inquit. *Da-*

*cam eam in solitudinem, & loquar ad
 cor eius. In solitudine siquidem, v-
 bi nullus est strepitus, sed summū
 à negotijs huius sæculi silentium,
 facilius & rectius auditur Deus, vbi
 dicere potest quiuis cum Dauide,
 Psalm. 50. 10. *Auditui meo dabis
 gaudium & letitiam, & exultabunt
 ossa humiliata.* Aliàs vt est Ecclesia-
 stici 32. 6. *Ubi auditus non est, non
 effundas sermonem.* In solitudine er-
 gò, Psalm. 28. 3. 8. *Vox Domini con-*
cutientis desertum. Vbi, commouebit
desertum cades, id est, sanctitatis. Ibi
 Ioan. 3. 13. videtur Christus in fi-
 gura serpentis exaltatus. Inde Isai.
 16. 1. emittitur agnus Christus, do-
 minator terræ, de petra deserti ad
 montem filiæ Sion. Ibi Christus
 Ier. 9. 12. est verum diuersorium
 viatorum, qui angustam & arctam
 Matth. 7. 14. salutis viam sunt in-
 gressi. Ibi quæritur & inuenitur,
 Luc. 15. 4. ouis centesima perdita.*

Solitu-
 dinis
 aus.

cum omnium angelorum congratulatione. Ibi idem Christus ieiunij præscribit leges. Ibi tentationum ostenduntur genera, & victoriæ modus, Matth. 4. demonstrantur; ibi liberè quiuis in medio noctis silètio dicere poterit cū Samuele, 1. Reg. 3. 10. *Loquere Domine, audit seruus tuus.* Quin & silètes audit Deus, vt inquit D. Basilus in exhortatione ad baptismū. Vide etiā quæc. 20. num. 1. diximus.

CAPVT XXIII.

In silentio fortitudo & robur spirituale consistit, quòd & freni rationem habet, & fundamentum est virtutum, nec non gratiam conciliat.

Fortitudo nostra in silentio.

Primùm est, quòd in silentio fortitudo nostra sita sit. Vnde Isa. 30. 15. *Si reuertamini & quiescatis, salui eritis: in silentio & spe erit fortitudo vestra. Et nolulistis & dixistis. Nequaquam; sed ad equos fugiemus: ideo fugietis. Et super ve-*

loces ascendemus, ideo velociores erunt qui persequentur vos. Mille homines a facie terroris unius, & a facie terroris quinq; fugietis, donec relinquamini, quasi malus navis in vertice montis, & quasi signum super collem. Ergò fortes qui silent, imbelles qui silentij leges violant. Sic Moyses, cùm ingruerat terror exercitus Pharaonis, & Aegyptiorum super filios Israël, Exod. 14. 14. inquit ad illos, Dominus pugnabit pro vobis, & vos tacebitis. Sic Iudic. 4. 1. Iahel in silentio confixit clavo caput Sisare. Iudith quoq; volens amputare caput Holofernus orationi & lachrymis silentium adhibuit. Sic enim dicitur Iudith 13. 6. Stetitq; Iudith ante lectum orans cum lachrymis, & labiorum motu in silentio. Hinc D. Ambrosius in tit. Psalm. 38. O validum scutum circumseptæ munitiois, silentium! Ô fidelissimū stabilitatis fundamē-

tum, in quo si quis stare poterit, lubricum verbi timere non poterit.

*Frænū
silēna
cium.*

Secundū est, quòd taciturnitas frēni rationem habeat, & illi simile censeatur. Sicut enim, vt est Iacob. 3. 3. equis fræna in ora mittimus ad consentiendum nobis, atq; ita omne corpus illorum circumferimus; ita totus homo potest dirigi & cohiberi à linguæ bonæ silentio, ne in illa septuaginta octo mala, quæ superius à capite 3. ad 20. recensuimus, incidat. Hinc Chrysostomus hom. 54. in Matth. Magis, inquit, vertice capitis linguam tuam custodias. Regis quidem equus est lingua tua, si ei frænum immiseris doctrina tua gradarium effeceris. Ascendet in eum Rex & quiescet in eo; si autem nullo modo fræno domueris, sed huc atq; illic infrænem iactari permiseris, diaboli etiam vehiculum fecisti. Hæc ille. Pari ratione cū Deus,

*Ling
gua re
gis es
qui
quomo
do gra
darium
fiat.
Quo
modo
diaboli
vehic
ulum*

vt vult, cohibet aut ducit homines dicitur vti fræno. Sic illud ponit in os Iob, Iob. 30. 11. In labijs Sennacherib regis Assyriorum. Isa. 37. 29. In maxillis Pharaonis regis Aegypti. Ezech. 29. 4. in maxillis Gog. Ezech. 38. 4. Vnde David & homines sine intellectu, & ad Deū non appropinquantes, describens, & pro iisdem Deum rogans, dicit: Psalm. 31. 9. *Nolite fieri sicut equus & mulus, quibus non est intellectus, in chama & fræno maxillas eorum constringe, qui non approximant ad te.* Ecclesiasticus ergo rectè monet, cap. 28. 29. *Verbis tuis facito stateram. & frænos ori tuo rectos.* Atq; ita verè erimus similes, vna cum custodia aliorum quatuor sensuum, viris quinq; qui 2. Mach. 10. 29. apparuerunt Iudæorum aduersarijs de cælo frænis aureis decori, ducatum Iudæis præstantibus. Et verum quoq; erit in eis qui fræ-

*Viri
quinq;
cum
frænis
aureis
qui.*

num oris signaculo sanctæ crucis muniunt, id quòd dicitur, Zach. 14. 20. *In illa die erit quòd super frenum equi est, sanctum Domino.*

Silenti-
um
est fun-
damentum
virtutis.

Tertium, quòd sit ex virtutum fundamentis, docet D. Ambrosius lib. 1. de Officijs cap. 7. dicens. Silendi patientia, opportunitas loquendi, contemptus diuitiarum, sunt maxima fundamenta virtutum. Vide plura infrà cap. 31. num. 2. Vide & præcedentē num. 2.

Quartum est, quòd gratiam conciliet. Hinc Eccli. 32. 9. *Audis tacens, & pro reuerentia accedet tibi bona gratia.*

CAPVT XXIV.

Amator silentij, est bono gubernaculo nauis similis: & quomodo per se entium quidam ordinis D. Benedicti religiosus ignem extinxerit, idem & iras mitigat.

Ling-
ua vt
nauis
guber-
nacu-

Primum hoc loco est, quòd lingua sit gubernaculo nauis si-

milis

milis, quòd qui rectè dirigit, facile in tutissimum portum deueniet. Sic Iacob. 3. 4. inquit: *Ecce & naues cum magna sint & à ventis validis minentur, circumferuntur à modico gubernaculo, ubi impetus dirigentis voluerit: Ita & lingua modicum quidem membrum est, & magna exaltat.* Post pauca verò meminit contentionum, quæ ex lingua oriuntur. Si ergò non attenderis linguæ & silentio, eris Prou. 23 34. *sicut dormiens in medio mari, & quasi sopitus gubernator amisso clauo.* Aut gubernaculo; quo amisso necesse est, vt nauis tua periclitetur, & tu cum nauis naufragium patiaris.

Secundùm est, quòd impetù ignis

Silentium impetum ignis extinguit.

extinguat, nõ secùs vt id sancti fecerunt per fidei donù, teste D. Paulo Heb. ii. 34. cuius rei exemplum tradit Thomas Cantipratanus Dominicanus, & Episcopi Cameracensis suffraganeus, qui vixit circa añum

Domini 1278. de quodam Radulpho tacente Benedictino lib. 2. exemplorum cap. 13. sic scribens. Affliginium monasterium Ordinis S. Benedicti in Brabantia religione probatissimum est, & in charitate præcipuum. In hoc cœnobio monachus erat ita silentio deditus, quod infra sexdecim annos ab ore eius nec vna verbi syllaba per tantum temporis audiretur. Contigit autem, sicut à Monachis ibidem audiuius, vt in claustro grauissimum ignis incendium grassaretur; Tunc idem Monachus, videns humanum auxilium nõ valere, mox se contulit ad diuinum, oransq; paululum in silentio, linguam diu mutam in hæc verba laxauit. Stes ignis hac hora: flamma penitus cõquiescas. Mira res: vni virtutis suæ oblitus est ignis, stetitq; in verbo viri sancti, & flamma protinus est extincta. Hæc ille. Alludit au-

Et or ad id quòd Sapiens de Aarone
& exterminatore qui per incendiũ
vastabat ludæos rebelles, inquit.
Sap. 18. 22. *Verbo illum qui se vexa-
bat, subsecit.* Nota autem quòd il-
lud Affliginiente Monasterium v-
nioni etiam Bursfeldensi in Ger-
mania celeberrimæ, sub eodem
ordine sese coniunxit & submitit
Capitulo annali, año Domini 1524.
in Imperiali Monasterio S. Lutge-
ri in VVerdena celebrato præside
Reuerendo D. Henrico Abbate
Bursfeldensi, com præsidentibus
Reuerendis Dñis Ioanne de Susa-
to Abdinkhouensi, ad cuius sepul-
chrum adhuc Demones eijciuntur,
& Frederico in Steina Abbatibus.

Tertiũ est, quòd hoc ipsum *Rixas*
& in spiritali rixarum & conten- *mitis*
tionum incendio, prælati facere *gar.*
poterunt, cum contentiosis silen-
tium imponunt. Hinc Prou. 26.
10. *Iudicium determinat causas: et*

qui imponit stulto silentiū, iras miti-
gat. Quę & alijs rationib⁹ & medijs,
vt suo loco dicetur, mitigari queūt.

CAPVT XXV.

*Silentium est iustitię cultus, & letitiã offert,
ad tutum portum deducit, malitiã
extinguit.*

*Silen-
tium
iustitię
cultus.*

PRimū est, quòd silentium sit
iustitię cultus, pax & securitas,
atq; si iustitia nulla ratione meliùs
coli queat, quàm silentio & silen-
tij pace & securitate. Hinc Isa. 57.
19. *Creavi fructum labiorum pacem.*
Clariùs autem hæc tria, coniungit
idē Propheta, Isa. 32. 17. dicens. *Et
erit opus iustitię pax, & cultus iustitię
silentiū & securitas usq; in sempiternū.*
Qui enim alienis negotijs sese non
imiscet & de alijs omnib⁹ (nisi cha-
ritas & officium aliud dicitur) ta-
cet, de eo verè potest dici id, quòd
de Christo Domino dicit Psalmi-
sta, Psalm. 75. 3. *Factus est in pace
locus eius.* & de seipso dicere pote-

rit id Psalm. 118. 109. *Anima mea in manibus meis semper. & legem tuam non sum oblitus.* Quòd verò aliàs, de diuitum huius sæculi felicitate terrena, communis vulgi opinione, Psalm. 143. 14. dicitur. *Non est ruina maceria, neq; transitus, neq; clamor in plateis eorum. Beatum dixerunt populum cui hac sunt.* Hoc de hominis silentis, spirituali, integro, vagabundis & garrulis minime per uio ædificio, dici non minùs rectè poterit. Est itaq; silentium iustitiæ, pacis & sempiternæ securitatis quasi contuberniũ, ubi Prou. 15. 15. *Secura mens quasi iuge conuiuium.* Quòd & sequenti numero patebit. & ex cap. 29. num. 3.

Secundùm ergò est, quòd letitiam affert, & in optimum portum deducit. Proverb. 23. 15. *Fili mi, si sapiens fuerit animus tuus, gaudebit tecum cor tuum: & exultabunt renes mei, cū locuta fuerint recla*

labia tua. Et Prou. 15. 23. *Letetur homo in sententia oris sui, & sermo opportunus est optimus.* Clariùs verò & apertiùs id tradit David, Psalm. 106. 30. *cùm inquit, Letati sunt quia filuerunt, & deduxit eos in portum voluntatis eorum.*

Mali-
tiam
extin-
quit.

Tertiùm est, quòd malitiam extinguat. Hinc Eccli 19 5, *Qui odit loquacitatem extinguit malitiam.* Sicut vice versa, Prou. 17. 20. *Qui peruersi cordis est, non inueniet bonum, & qui vertit linguam incidet in malum.* Vertit linguam qui ea à bono ad malum vtitur; vel qui peruersa loquitur. Vide de hac re plura suprà cap. 14. num. 3.

CAPVT XXVI.

Monasticam vitam silentij necessitas aliquibus suavit, exemplo cuiusdam militis; silentium est murus religionis; neq; silens perditioni est obnoxius, sed perfectionis argumentum præbet.

Primò, ob huius necessitatem quendam militem monasticã

vitam

vitam elegisse, tradit Vincentius in Speculo morali lib. 3. distinc. 4. part. 1. his verbis. Miles quidam seculo renunciaturus, vt vidit taciturnitatis necessitatem, suum vassallum ad Abbatem cuiusdam Monasterij misit, qui suo nomine peteret susceptionem ad monasticam vitam, sed interim mutum esse indicaret; promitteret etiam promptissimam ad omnia obedientiam, sed quid accidit? susceperunt studio & voluntate non lingua mutum; ignorarunt pium dolum. Contigit autem vt idem olim miles, tunc verò monachus, cum suo Abbate proficisceretur ad militem quendam morti proximum, quem vt vidit à dæmonibus in exitu miserabiliter dilaniari, contristatus est, fleuitq;: remeans verò ad cellam cum suo Abbate alius stipendia faciēs occurrit, promittit re familiari disposita conuersionem.

Monasticam vitam suadet

Qui

Qui cum præcederet eos, viam tē-
tans lapsus de ponte submersus est.
Cuius animam dictus monachus
in monachi specie vidit ab angelis
in cœlum deferri; at cum risisset,
adiuravit eum Abbas in virtute S.
obedientiæ, vt si loqui posset, cau-
sam risus pronuntiaret. Qui ait:
Malè fecisti contra propositum
meum, faciens me loqui. Cui om-
nia postmodum narrauit, quæ vi-
derat. Quare Abbas obstupefactus
ad tantam linguæ continentiam,
pedibus fratris sui prouolutus, &
repulsus est. Tādē frater in pro-
posito suo persistens, petijt in lo-
co quodam solitario includi, ne sæ-
pius silentij iura transgrediretur.
Hæc ille.

Silenti-
um
murus
religio-
nis.

Secundū est, quòd silentium
murus sit religionis, aut ciuitas bo-
næ & firmæ munitio. Nam ve-
rū est quòd Prouerb. 25. 28. di-
citur. *Sicut urbs patens & absq; mu-*

rorum ambitu : ita vir qui non potest
 in loquendo cobibere spiritum.. De
 quo etiam egimus suprà capit. 16.
 Ita qui linguam domare potest, e-
 rit vrbs clausa, & murorum ambi-
 tu cincta : quæ opponit se aduerfa-
 rijs pro domo Domini. Secùs fa-
 ciunt loquaces, de quibus id dici
 potest quòd de Prophetis Israël
 Dominus apud Ezechielem con-
 queritur. Ezech. 13. 4. *Quasi vulpes
 in desertis, Propheta tui Israëlerant.
 Non ascendistis ex aduerso, neque
 opposuistis murum pro domo Israël
 ut staretis in pralio in die Domini.
 Hic est iste silentij murus, qui
 cum antemurali Isai. cap. 26. vers.
 1. ponitur in vrbe fortitudinis no-
 stræ Sion.*

Tertiùm est, quòd silentio
 deditus perditioni non est obno-
 xius. Vnde Prouerbior. cap. 29
 vers. 27. dicitur. *Verbum custodiens*

*Perdi-
 tioni
 non fa-
 ci ob-
 noxios*

*filius extra perditionem erit. in cuius
via lassati sunt impij. Sap. 5. 7. & ma-
ximè ipse Antichristus, qui 2.
Thes. 2. 3. filius perditionis dici-
tur, sic eius asseclæ & magistri mè-
daces. 2. Pet. 2. 1. Introducent se-
ctas perditionis, superinduentes
sibimetipsis celerè perditionem:
quorum quoq; vers. 3 perditio non
dormitat: uti & ad suam perditio-
nem tam D. Pauli Epistolas quàm
reliquas scripturas indocti & in-
stabiles homines depravant, teste
eodem D. Petro, 2. Petr. 3. 15.*

*Ad
perfes-
tionis
augmē-
tum
cōfert.*

*Quartum est, quòd ad perfe-
ctionis augmentum plurimùm
conferat. Id apertissimis verbis
docet D. Iacobus capit. 3. 2. cùm
inquit: *In multis offendimus omnes.
Si quis in verbo non offendit, hic per-
fectus est vir, potest etiam fra-
no circumducere to-
tum corpus.**

* *
*

CAPVT XXVII.

*Taciturnitas reddit nos hominibus placabiles,
nec pœnitet tacuisse, præmia quoq; mere-
tur silentium seruans: quòd doc-
cetur exemplo Echelredi
& Sacristæ.*

PRimum est, quòd taciturnitas
reddit nos hominibus placabi-
les, teste Archelao. Teste verò So-
lone, nullus stultus hominib; pla-
cere potest, quòd maximè cõuenit
cũ dicto Eccli. 20. 13. *Sapiens in ver-
bis seipsum amabilem facit.* Contra
verò vers. 5. *Est odibilis qui pronus
est ad loquendũ.* Sic teste Vincentio
in speculo mor. lib. 3. dist. 3. part.
1. Philosophus quidam vni hanc
doctrinam dedit. Serua vocis & si-
lentij temperamentum, & si loqui
libuerit, sic loquaris, vt aliàs libe-
tiùs audiaris. Interrogatus quoq;
Pythagoras, quomodo quis homi-
nibus placere posset, respondit; si
gesseris optima, & locutus fueris
pauca.

Non
pœni-
tet ta-
cuisse.

Secundùm est, quòd silentio dediti (nisi officium eorũ aliud requirat) non solent pœnitere se tacuisse. Hinc vt meminit Vincen- tius in speculo historiali lib. 4. cap. 14. Xenocrates Chalcedonensis Philosophus, cùm in conuiuio cæ- teris multa garrientibus solus ni- hil diceret, interroganti, quare v- nus omnium taceret, respondit : Quoniam locutum fuisse pœnituit me aliquando, siluisse nunquam. Quod Plutarchus in libello *τῶν ὑγιῶν* tribuit Simonidi. Hinc Cato libro primo.

Nam nulli tacuisse nocet, nocet esse loquutum.

Vnde D. Ambrosius libr. 1. Officiorum. Quamplures vidi loquendo in peccata incidisse, vix quempiam tacendo; ideoque tace- re nosce difficilius est, quàm loqui. Scio loqui plerosq; cùm tacere ne- sciant.

Tacēs
pre-
mium

Tertiũ scilicet, quòd filens

præmium

præmium mereatur, docet Vincē-
tius in speculo historiali lib. 25. ca-
pit. 13. sequenti & lepido exemplo,
ita scribens. Anno Henrici secun-
di Imperatoris decimo nono, E-
chelredis quidam nomine, Danos
fugiens, venit Northmanniam ad
Richardum fratrem vxoris suæ
Emmæ filium Richardi ducis, qui
cœnobium Fiscanense, quod pater
suis inchoauerat, perfecit. Hic no-
ctibus custodias famulorum fal-
lens, ad matutinas monachorum
ibat, genua flectens in oratione
vsq; ad lucem. Quadam nocte sic
faciens, ostium monasterij inue-
nit obseratum, qui excusso violen-
ter pessulo, soporem Sacristæ tur-
bavit, qui surgens à somno & vi-
dens eum plebæo amictu vestitum,
in capillos inuolauit & multos co-
laphos intulit. Ille incredibili
patientia nec responsum ei dedit.
Postero die in Capitulo quærelam

deposuit

deposuit, & monachum illum ad vicum Argennas sibi præcepit occurrere, minitans se sic vindicare quòd tota de hoc Gallia loqueretur. Die dicto monachus à iudicibus adiudicatus est, quem ille mox absoluit, & vicum eundem qui optimi vini ferax est, officio sacristæ addixit, pronuntians eum optimum esse monachum, qui benè custodiens munus iniunctum, nec etiam iratus silentium fregit.

CAPVT XXVIII.

Silentium proximum Deo facit. Est prudentiæ signum, & à purgatorio liberat.

*Proxi-
mum
Deo
facit.*

PRimum, quòd scilicet proximum Deo faciat, patet. Nam & Deus in sacris literis tacere dicitur. Isa. 57. 11. *Ego tacens, & quasi non videns. Qui & tacet deuorante & conculcante impio iustior em se.* Heb. 1. 3. Quin & peccatores multa faciunt, ad quæ Deus tacere dicitur, vti pa-

tet

tet, Psalm. 49. 21. Hinc Isa. 42. 14.
*Tacui semper, filii, patiens fui, sicut
 parturiens loquar, dissipabo, & absor-
 bebo simul.* Sic Deus tacet cum do-
 mus eius facta est in exustionem.
 Isa. 64. 11. & desiderabilia eius in
 ruinam.

Secundò, est signum pruden-
 tiæ & doctrinæ. Prou. 11. 12. *Vir pru-
 dens tacebit.* Eccli. 19. 28. *Est tacēs*
& ipse prudens. Amos 5. 13. *Prudens*
in tempore illo tacebit, quia tempus
malum est. Prou. 17. 27. *Qui modeo*
ratur sermones suos, doctus & prudens
est. Vnde Theotistus Philosophus
 teste Vincentio in speculo morali
 lib. 3. dist. 3. part. 5. rustico in con-
 uiuiuo tacente dixit. Ex doctis hoc
 solum habes quòd taces. Plura pa-
 tent ex cap. 29. num. 5.

Tertiùm est, quòd à purgato-
 rio liberat, id probatur exemplo
 sequenti, quòd tradit Vincentius
 in speculo historiali, lib. 26. cap. 5.

*Est sig-
 num
 prudē-
 tiæ.*

*A pur-
 gator-
 io li-
 berat.*

in hæc verba. Frater quidam Durannus nomine de Bredon, prius idiota apparens, postea Molyacensis Abbas, non incongruus, deinde ad Tholosanum Episcopatum sapientiæ prærogatiua promotus, inter operarios agriculturæ Dei merito sollicitudinis & industria claruit. Hic circumspectus per cætera, verba risum mouentia sæpe incautiùs proferebat. Qua de re venerandus pater Hugo Abbas, cuius monachus fuerat, multoties eum increpans, nec satis proficiens, de futuro interminans Prophetice sic commonuit: Ecce frater charissime nisi ludicra vero monacho prorsus interdicta, viuens dimiseris, post mortem enormiter apparebis. Quod sanè vaticinium eo migrante constat fuisse completum. Nam Siguino Capellano patris spumoso ore apparens, postulauit flebiliter eius adiuamen, cui

noluit

noluit obedire, dum viueret. Hoc ubi Domino Abbati Siguinus re-
tulit, præcepit, vt fratres vna heb-
domada pro defuncto taciturnita-
tem proprij oris continuarent. Ad
hoc septem fratribus electis, cæte-
ris obedientibus, vnus eorum voti
contemptor silentium interrupit.
Rursus Pontifex eidem denuo re-
uelatus est, valdè conquestus super
illo fratre perfido, qui dum non
siluit; sanitatem illius interpola-
uit. Audiens ista pijsimus Hugo,
præcepit, vt fractura silentij, quæ
per vnum contigerat, aliorum se-
ptem dierum silentio sarciretur;
quo factò, anima Pontificis tertio
reuelata, in statu Apostolico se
exhibens, purgatori suo memora-
to semperq; memorando Hugo-
ni gratias suæ integritatis re-
portauit. Hæc
ille.

*Hugo-
nis Ab-
batis
pietas*

CAPVT XXIX.

Silentio nihil pulchrius, ita ut & vitam pro eo ponant Persæ & Anaxarchus, religiosi hominis indicium, salutis acquirendæ certissimum medium, eo sanctius nihil.

*Silen-
tio ni-
hil pul-
chrius*

Persæ.

*Anax-
archus.*

DE primò, quòd scilicet eo nihil sit pulchrius Fraciscus Petrarcha sic scribit, Epistola 5. de rebus familiaribus. Legimus apud Persas nihil fide sanctius, nihil pulchrius silentio, nihil loquacitate deformius. Itaq; vel illud morte custodiunt, hanc morte castigant. Non est qui quocumq; supplicio, sui regis pandat arcanum: si quis fortè contra fecerit nullo non supplicio dignus habetur. Præclare. Quid enim omnino facilius, quàm tacere? Ad quid ergò utilis, aut cui rei sit habendus idoneus, qui rem longè facillimam implere nequiverit? Hæc ille. Simile est apud Paulum Manutium lib. 7. Apoph. de Anaxarcho. Qui cum à tyranno

Nico.

Nicocreonte torqueretur, vt con-
 scios proderet, post multa in re-
 gem dicta conuitia, tandem per i-
 racundiam, & linguæ amputatio-
 nem minanti. Non erit, inquit, ef-
 fœminate adolescens, hæc quoq;
 corporis mei pars, tuæ ditionis: si-
 mulq;, dentibus abscissam, & com-
 mâducatam linguam in os eius irâ
 patens expuit. Quòd tantò maio-
 ri laude dignum, quantò volubi-
 lis linguæ continentia difficilior.
 Cum alioqui nihil videatur faci-
 liùs, quàm hilere. Vnde Chilon ro-
 gatus, quid esset difficile. Arcanũ
 inquit, reticere. Sic Manutius lib.
 2. Apophthechmatum.

Secundùm, quòd scilicet re-
 ligiosi hominis sit indicium, pro-
 batione non eget, cùm id satis ex
 Iacob. 1. 26. sit perspicuum, cùm
 dicit. *Si quis putat se religiosum esse,
 non refranans linguam suam, huius
 vana est religio.* Nota verò hic, per

Reli-
 giosi
 homi-
 nis in-
 diciũ.

Reli-
 giosi
 qui?

religiosos non solos intelligi Clericos, Monachos, aut Eremitas, sed omne genus piorum & fidelium Deum agnoscētium & colentium. Nam ante Monasteriorum fundationē Act. 2. 5. viri religiosi, qui omninatione quę sub cœlo est, fuerūt. Sic tales Hierosolymis cōgregati in die sancto Pentecostes; fuit & cēturio, Act. 10. 2. antequā Christo nomen daret, vir religiosus & timens Deum. Neq; hoc solis viris, sed & sceminis nullo adhuc loco inter Christianas certò destinatis & conclusis tributum; quin & alijs; quales erant mulieres religiosæ, quas Act. 13. 50. Iudæi concitauerunt contra D. Paulum & Barnabam. Dicto loco D. Iacobi conuenit id D. Gregorij libro 5. Moralium. Praui sicut in sensu leues sunt, ità in locutione præcipientes, quia quæ leuis conscientia concipit protinus leuior lin-

gua prodit. Vide plura capite 15. num. 2.

Tertiùm est, quòd sit salutis acquirendæ certissimum medium. quòd patet ex doctrina D. Macharij, quam posuimus superiùs capite 20. numer. 3.

Quartùm est, quòd eo nihil sanctiùs esse duxerint Persæ, vt supra numero 1. diximus. Religiosos igitur, quibus nihil sanctiùs esse debet: quibus maximè dicitur, Leuit. 11. 44. † 19. 2. † 20. 7. 26. *Sancti estote quia ego sanctus sum Dominus Deus vester.* Et Apoc. 12. 11. *Qui sanctus est, sanctificetur adhuc, silentio vel maximè deditos esse oportet.* Hinc quæ sanctissima erant in veteri testamento non omnibus patebant, sed in arca testamenti clausa seruabantur; vt urna aurea habens manna, virga Aaronis quæ fronduerat, & tabulæ testamenti, vt testis est D. Paulus Heb. 9. 4.

Salutis indicium

Eo nihil sanctiùs.

Sicut vers. 1. & 2. dicit Tabernaculum in quo erat sanctum seculare velamento interceptum fuisse. Ac proindè Christus monet Matth. 7. 6. dicens. *Nolite sanctum dare canibus.* Qui scilicet os à latratu continere nequeunt.

CAPVT XXX.

Silentium est sapientiæ & intelligentiæ signum, thesaurum cordis conseruat, & eo nihil tutius.

*Sapiens
tia signum.*

Primùm est, quòd sit sapientiæ signum, vt & intelligentiæ. Nam vt scribit Vincentius in speculo morali lib. 3. dist. 3. part. 1. Socrates inter alios Philosophos tacens, interrogatus vtrum hoc faceret ex inopia, an ex stultitia. Respondit: nemo stultus tacere potest. Idem legitur de Damarato: cui conuenit & id, Prouer. 17. 28. *Stultus quoq; si tacuerit, sapiens reputabitur, & si compresserit labia sua, intelligens.* Vnde Iob 13. 5. ad ami-

cos loquens, inquit. *Utinam taceretis, ut putaremini esse sapientes.* Nam Prouer. 10. 14. *Sapientes abscondunt scientiam; os autem stultorum confusions proximum est.* Et v. 31. *Os iusti parituriet sapientiam.* Quo innuitur nondum eam propalari: & addit. *Lingua prauorum peribit.* Vide etiam ea quæ diximus superiori capite 9. num. 1. & capit. 26. num. 1. & cap. 27. num. 2.

Secundum est, quod thesaurum in agro cordis nostri & religiosi absconditum Matth. 13. 44. conseruat, ne loquacitate prodatur & diripiatur. Nam ut in Christo sunt absconditi omnes thesauri sapientia & scientia. Col. 2. 3. ita sapientia ab illo nobis est communicata; cuius, ut numero præcedenti diximus, silentium est indicium. Verum ut dicitur Sap. 7. 14. de sapientia. *In finibus thesaurus est hominibus: quò qui vsi sunt, participes fa-*

Thesaurum cordis conseruat.

*Et sunt amicitia Dei, propter disciplina
 na dona commendati. Ut ergò omni
 studio prudentis est thesaurum
 rectè custodire, ne omnibus pa-
 teat; sic & è re nostra fuerit os no-
 strum à loquacitate prohibere.
 Addo etiam ut non tantum bene
 operiatur & claudatur; sed etiam
 ut cautè custodiatur; tenemus e-
 nim eum in vase admodum fra-
 gili: qui facili lapsu collidi pote-
 rit, dicente D. Paulo, 2. Cor. 4.
 6. de Deo Optimo Maximo. Ipse
 illuxit in cordibus nostris, ad illumi-
 nationem scientia charitatis Dei, in
 facie Christi Iesu. Habemus autem
 thesaurum istum in vasis fictilibus, ut
 sublimitas sit virtutis Dei, & non ex
 nobis. Quæ verò fictilia & sublimia
 sunt maxima animi attentione, &
 quàm cautissimè conseruanda esse
 nemo est qui ambigar. De lin-
 guæ verò thesauro sic ait Menan-
 der:*

Menās
der.

*Optimus est homini lingue thesaurus, & ingēs
Gratia, quæ parcis mensurat singula membris.*

Tertiūm est, quòd ea nihil sit
tutiùs, vnde Franciscus Petrarcha
in prologo de vita solitaria inquit.
Silentio nil tutiùs his, quibus ob-
trectantium linguas euadere curæ
est. Addiderim & ego, quibus ni-
hil magis in votis est, quàm à sæcu-
li & mortis laqueis sese expedire,
& ad castra religiosorum conce-
dere, quòd ab exemplis cap. 13. &
similibus allatis, & capit 34. affe-
rendis, satis superq; elucescit. Vi-
de etiam quæ de securitate eius di-
ximus capite 24. num. 1.

CAPVT XXXI.

*Silentium vasis optimorum aromatum coop-
perculum, virtutum prima, in
quo & vita cons-
sistit.*

PRimūm est, quòd silentium sit
vasis in quo quàm plurima

*Silens
tio nis
hil tu-
tius.*

*Silen-
tium
coop-
per-
culum
aroma-
tum.*

aroma.

aromata recondita sunt ad odorē
& vim eorundem referuandam o-
perculum. Quid enim cor nostrū,
nisi virtutum omnium & odora-
mentorum spiritualium recepta-
culum? Quo Eccli. 24. 20. sapien-
tia vt cinnamomum & balsamum
aromatizās dedit suauitatem odo-
ris; in quo est odor notitiæ Dei &
Christi, quem 2. Cor. 2. 14. mani-
festauit per Apostolos in omni lo-
co. Quare & nos omnes ibidem,
vers. 15. *Christi bonus odor sumus Deo
in ijs qui salui fiunt, & in ijs qui per-
eunt: alijs autem odor mortis in mor-
tem, alijs odor vitæ in vitam.* Adde
etiam cū nobis currendum sit, vt
cōprehendamus, curremus, Cant.
1. 3. in odore vnguentorum Chri-
sti. Cuius odor, Eccli. 24. 21. vt
balsamum non mistum: quòd om-
nes odores superat: quòd ne eua-
poret & euanescat, omnium coo-
perculorum optima taciturnitate

conseruandum erit. Alias vt est Eccli. 20. 3. *Sapiens in verbis seipsum amabilem facit, gratia autem fatuorum effundentur.* Vnde Seneca. Nihil æquè proderit quàm quiescere & minimum cum alijs loqui, & plurimum secum. Huc etiã spectant quæ cap. 15. num. 1. diximus. His adde quòd apud Iudæos vasa omnia desuper opercula habere debuerunt: Alioquin vt est Num. 19. 15. *Vas quòd non habuerit operculum, nec ligaturam desuper immundum erit.* Ità anima nostra nisi operiatur & ligetur silentio, munda esse minimè poterit.

Secundùm est, quòd silentium sit prima virtutum. Vnde Cato li. 1. *Virtutem primam esse puto cõpescere linguam.* Quòd cum illis, quæ diximus suprà cap. 22. num. 3. conuenit.

Tertiùm est, quòd per silentium conseruetur vita hominis,

Silentium prima virtutum.

Conseruat vitam hominis.

cùm

cùm corporalis vt patet ex cap. 11. & 13 tùm maximè spiritualis. Vnde Prou. 18. 20. *De fructu oris viri replebitur venter eius; & gemina labiorum ipsius saturabunt eum. Mors & vitam manu lingue, qui diligunt eam, comedent fructus eius. Et capit. 10. 11. Os iusti, vena vite, & os impiorum operit iniquitatem. Quæ vena non facile scindenda ne spiritus euanescant. Et de perfectissima vita loquens Dauid, Psalm. 33. 13. Quis est homo qui vult vitam, diligit dies videre bonos? Prohibe linguam tuam à malo, & labia tua ne loquantur dolum. Diuerte à malo, & fac bonum: inquire pacem & persequere eam. Similia, 1. Pet. 3. 10.*

CAPVT XXXII.

Continet vigintiocto encomia & laudes silentij & taciturnitatis ex sanctis Patribus desumptas.

PRimò omnium Ioannes Climachus septendecim tacitur-

nitatis qualitates loco superiùs citato sic prosequitur. Taciturnitas in cogitatione mater est orationis, captiuitatis reuocatio. Ignis diuini amoris obseruatio, cogitationum diligēs inspectio, spicula hostium, carcer luctus, lachrymarum amica, memoriæ mortis operatrix, suppliciorum pictor, iudicij indagatrix, sagax mœroris subministratrix, inimica fiduciæ, ambitiosæ doctrinæ aduersatrix, scientiæ adiectio, speculationis opifex, secretus in Deum profectus, occultus ascensus: qui peccata cognoscit continet linguam suam, qui verò loquax est, nondum seipsum, vti oportet, agnouit. Hæc ille.

Secundò. Ioannes Abbas Montis Sinai viginti duo encomia ponit, cùm inquit: Silentium est mater orationis, ignis custodia, Episcopus cogitationum, intentio pugnantium, luctus colligatio, ami-

citia

cialachrymarum, mortis operator (intellige spiritualis) pœnæ æternæ pictor, iudicij æterni diligens inquisitor, mœstitię minister, confidentiæ propriæ inimicitia, tranquillitatis coniugalis conuictus, non apparens profectus; silentij amicus appropinquat Deo, ac libenter colloquens à Deo illuminatur. Cognoscens delicta tenuit linguam; qui verò multiloquus est nōdum cognouit seipsum sicut oportet, sollicitus de exitu, circumcidit sermones, & qui lucrum animæ possidet, quasi ignē auertit multiloquium, & quietem solitudinis diligit, os suum recludit qui nouit odorem ignis Altissimi, fugit homines quasi apis fumum. Hæc ille.

Exempla verò silentij videre poteris in toto decursu libri huius, maximè cap. 35. toto, & 47. num. 7. & hætenus de incommodis &

pericu-

periculis loquacitatis & fructibus silentij; nunc personas, tempora & loca silentij examinemus: & primò quidem, qui silere debeant, discutiamus.

QVIBVS COMPETAT
TACERE.

CAPVT XXXIII.

Quis tacere debeat: & quòd hoc in genere omni homini conueniat: & in particulari ad adolescentibus & discipulis, & linguarum donum habentibus.

Primò, id maximè inter omnia viuentia homini conuenit. Vnde D. Iacobus amantissimus, vt eius epistola testatur, silentij, capit. 1. 19. inquit. *Sit autem omnis homo velox ad audiendum: tardus autem ad loquendum, & tardus ad iram.* Hinc & Seneca de moribus. In hoc incumbere vt libentiùs audias quàm loquaris, auribus frequentius vtere quàm lingua, colligitur

In genere
nere
omnibus
conuenit
tacere.